

Strana 200-240

vících na oběd a pro peníze. Malý Tonda těžko dosáhl na stůl pro jídlo a jak se natáhl, provázek od svázaných zaječích nohou na rameni se uvolnil, zajíc pomalu sjížděl nohavicí dolů, až mu koukala celá hlava. Zpozoroval to pan správce Urx a protože byli s panem nadlesním Boučkem věční rivalové, ihned hlasitě spustil: "Tak se podivaj, co mají za pakáž na honě!" Toto však zaslechl i baron František (Ringhoffer), nadlesního zavolal k sobě a chtěl vysvětlení. Tak se dostal Toník k raportu. Bouček se chvíli zlobil, ale pan baron s úsměvem povídá: "Pojď sem, ty kluku Těptínská, vždyť ten zajíc je větší nežli ty. Pověz pravdu! Jak to, že zajíc má jen jedno ucho a z nosu mu teče krev?" To máte pane barone tak. Jak začala ta kononáda, on se lek' a dostal infarkt a mě ho bylo líto, tak jsem ho vzal k sobě, ale když jsem obědval, asi měl chudák hlad, tak jak já, a chtěl se podívat, jestli něco nezbylo. Hlava mu z nohavic vypadla a já mu pantoflem ušlap ucho. Baron se tomu vyprávění strašně smál, zavolal na kamarády střelce, ti z toho měli legraci, ale nešlo jim do hlavy slovo "pantofle" (dřeváky) a tak jim Toník vysvětlil, že na boty nemají peníze a že je rád, že mu dřeváky půjčil jeho bratr. Za veselé nálady a smíchu vybrali páni střelci mezi sebou tři sta korun a ještě dostal nové boty Baťovky. Zajíc, peníze i nové boty byly bohatou odměnou v době krize a bídy nejmenšímu mužskému v našem kraji. Páni se pobavili, Toník měl nové boty a u Andresů zajíce na "černo" při štědrovečerní večeři.

Ze vzpomínek Svazu českých žen v Kostelci

Zachován zůstal zápis ze dne 23. listopadu 1978, kdy předsedkyně Jar. Čekalová uvítala přítomné ženy, které se zúčastnily ve velkém počtu. Zpráva podaná paní A. Šebkovou o činnosti kosteleckých žen a dívek byla s radostí přijata. Ženy uspořádaly tohoto roku dvě taneční zábavy, které měly velmi zdařilý průběh, za doprovodu kapely Mirka Dvořáka. Finanční zisk byl darován dětem Základní školy na výlety. Dále byly v kulturním domě uspořádány dvě přednášky MUDr. Mir. Tvrdoně o nemocech malých dětí. O každoročním jarním úklidu se nemusíme zmiňovat, toto je samozřejmostí. Na oslavách Dětského dne je účast žen tradicí. Ženy ze šlechtitelské stanice odpracovaly mnoho desítek hodin přesčas při jednocení či okopávání řepy na pokusných polích či "zahrádkách". Chceme připomenout účast našich žen při slavnostním vítání nových občánků, v Kostelci. Naše členky připravily a zajistily "Mikulášskou zábavu", která byla vlastně nadílkou a besídkou v naší obci, které se zúčastňují s programem samy děti - žáci naší školy, se kterou naše ženy dobře spolupracují a která se na oplátku zúčastňuje všech veřejných schůzí, různých akcí v naší obci krásnou kulturní vložkou.

Ještě nutno ženám poděkovat jménem MNV za každoroční sběr starého papíru a velikou finanční pomoc při starém zvyku lampiónových průvodů v obci, vždy před příchodem zimy.

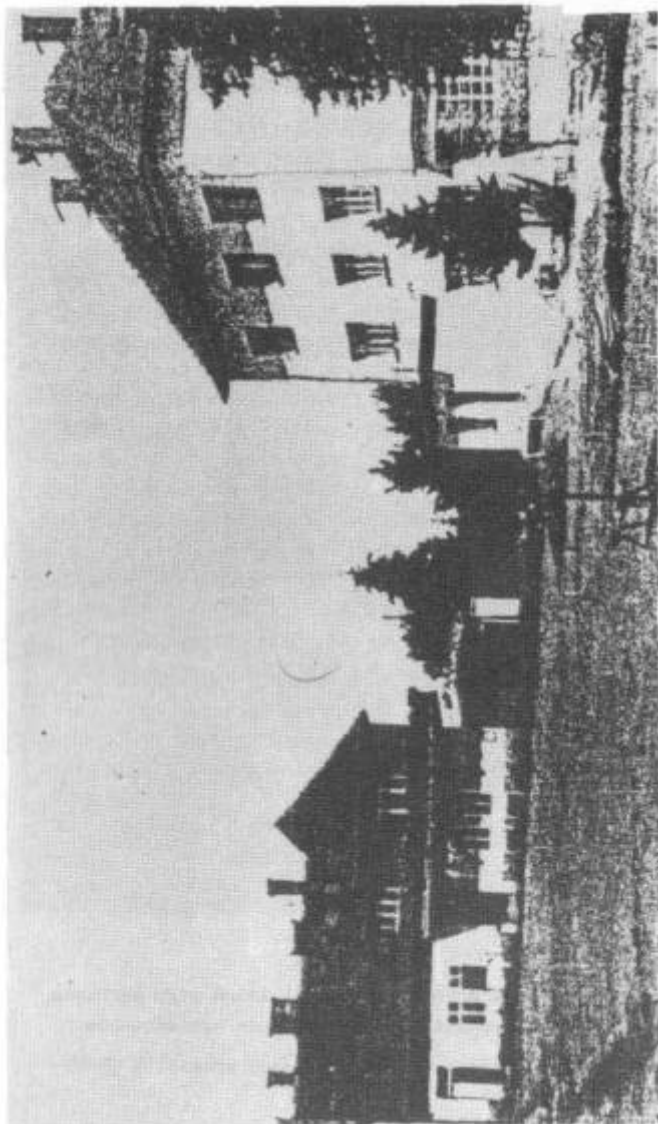
Poslední záznam z roku 1989 těsně před celostátním zrušením Českého svazu žen. V naší obci ženy spolupracují nadále a jejich činnost je více než pestrá. V únoru provedla věcnou přednášku diplomovaná zdravotní sestra paní Eva Petržílková z oboru gynekologie, která byla velice zajímavá a poučná, ale škoda, že přišlo jen dvacet žen.

Těž velká účast žen byla na zájezdu do divadla v Praze společně se Šlechtitelskou stanicí. Některé naše ženy - poslankyně MNV zajišťovaly předání občanských průkazů patnáctiletým

žákům naší obce. Rozloučením zdejších žáků čtvrté třídy naší školy do vyšší školy v Kamenici a přivítání nových prvňáčků do zdejší školy se zúčastnilo několik našich žen.

S radostí možno napsat tu nejkrásnější stránku činnosti kosteleckých žen:

Několik členek se stará o nemocné a nemohoucí spoluobčany v naší vesnici. Společně s dozorčím výborem zdejší "Jednoty" ošetřují záhony s růžemi před prodejnou. Dále je udržováno prostranství před hřbitovem a kolem obecní studny. V září se konal sběr starého papíru, při kterém se získalo 500 Kčs. V hojném počtu se sbíraly léčivé byliny.

Šlechtitelská stanice a obora Březka

Šlechtitelská stanice v Kostelci u Křížků byla založena v roce 1946 odkoupením statku od firmy Wolf a Schleim - Rudolf Císař firmou Selecta, která šlechtila krmné řepy a obilniny, luskoviny a další plodiny již dříve na provizorní stanici v Předboří u Stránčic. Prvním vedoucím zdejší stanice byl Vojtěch Eliáš, šlechtitel a inspektor. Rozlohou 140 hektarů zemědělské půdy nestačila pokrýt úkoly, a proto byly převzaty polnosti i v Kamenici s chovem vepřů a drůbežárnou ve Skuhři. Po znárodnění šlechtitelských podniků roku 1948 přešla stanice pod Osevu Praha. Šlechtění probíhalo u krmné řepy Bares Oranžové, Unikum Žluté, Unikum Červené, polocukrovky Chotovky a Bartošovy Bílé. Provádělo se též udržovací šlechtění dvou druhů hrachu; Stupický zelený a Stupický žlutý. V roce 1949 byl zakoupen objekt v Neradu ve Slezsku, kam přešel i šlechtitel inspektor Eliáš a na jeho místo nastoupil dipl. prof., člen ČSAV Václav Stehlík, doktor věd. Ten zde pracoval do roku 1951, kdy přešel na místo ředitele Výzkumného ústavu řepařského v Semčicích. V Kostelci převzal řízení stanice šlechtitel Benc, který zde setrval jen pár roků.

Mezitím se zdokonalil ve šlechtitelské praxi asistent Václava Stehlíka Ing. Josef Havel. Jeho jméno je spojeno s novošlechtěnci krmné řepy, jež pochází z odrůdy Kostelecká Bares, poprvé uváděné roku 1937. Další vyšlechtěné uznané odrůdy jsou:

Rubka 1967

Triga 1976

Hako 1977 (Havel - Kostelec)

Bara 1981

Gála 1983

Terka 1988

Posledně jmenovanou odrůdu vyšlechtil těsně před odchodem do důchodu, za což byl odměněn vysokým státním vyznamenáním. Nutno dodat, že odrůdy výše uvedené jsou speciálně jednodrábkové. Po jeho odchodu se ujal šlechtění řepy mladý inženýr Jan Kučera se svoji manželkou. Přejeme jim hodné úspěchů, dobrých nervů, aby vydrželi a konečně se dočkali opravy objektu. Snad potom to bude opět ona "Šlechtitelská stanice".

Naše obora Březka

Mírný větřík pohání obláčky mlhy nad dlouhou loukou. V me zeře mezi nimi jsem ho zahlédl. Nádherný, statný lopatář. O kus dál neklidně přechází stádo dančí zvěře! Milostně roztoužené daněly zapomínají na ostražitost. V tomto koutku naší krásné přírody se nemusí ničeho obávat, nehrozí jim žádné nebezpečí ani ze strany člověka. Rozloha 226 hektarů nádherného lesa je totiž obehnána vysokou kamennou zdí. Asi 140 daňků a stádo muflonů nežije ve volné přírodě, ale v krásné oboře Březka nedaleko obce Kostelec u Křížků, kousek za Prahou. Neustále o ně pečuje lesník Josef Stehlík a řada odborníků z Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti ze Zbraslavi.

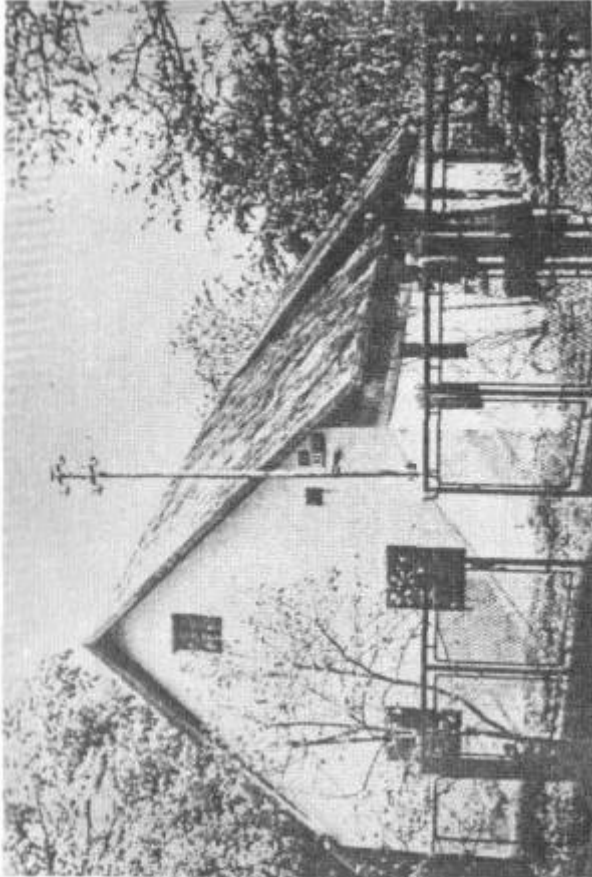
Chov daňčí zvěře tu má starou tradici a písemné zmínky se dochovaly již od roku 1695. Vesnici Březka zakoupil v roce 1750 hrabě Leopold Salm s poplužním dvorem, pivovarem a vinoplanou. Současně začal pěstovat ve velkém bažanty a zajíce. Místní názvy "Bažantnice" a "Zaječina" se dosud užívají. Zvěř odchytávali zdejší hajní a opět jí vypouštěli při velkých honech. Však zde byly tři obydlené domky, "hajnice"!

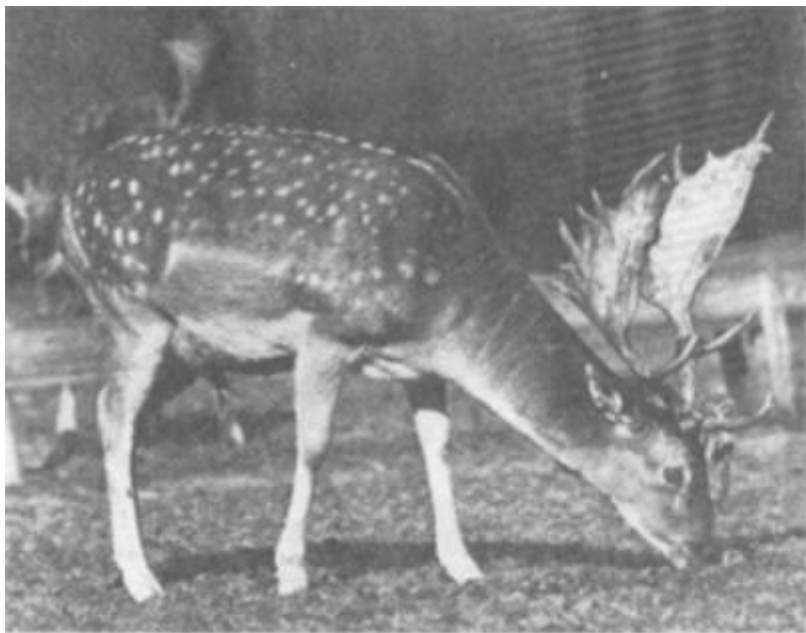
Dne 13. srpna 1822 nechal hrabě Karel Allain Gabriel Rohan přivézt několik dusů daňčí zvěře z Itálie a Francie. O čtyři roky později též dva páry daňků z Orlíka. Během několika let měl kmenový stav 150 kusů zvěře! Je nepravděpodobné, že by se hraběti Rohanovi podařilo v tak krátké době odchovat tak početné stádo. Obora byla pravděpodobně založena dříve za hraběte Salma, vlastně na přání jeho mladé a krásné manželky, majitelů panství Štířínského, kam Kostelec i Březka až do roku 1921 patřily. Hrabě Rohan pravděpodobně nakupoval daňky v cizině pro osvěžení krve. Další majitel, hrabě Ervín Nostic z Rheinecku, pak dal oboru roku 1840 přebudovat a obehnat novou vysokou kamennou zdí. Zrušil tam stojící "Meierhoff" (dvůr), domy v "Chocholouši", "Na Páskových polích", "Na Budaří" a několik domků stojících u dvota. Zrušil i pivovar a vinopalnu, a to roku 1828. Současně počal stavěti při novém vchodu do obory "Za vraty" dědinku "Nové Březky". Však je taky v pamětní knize zapsáno:

"Jméno Březek nezaniklo ani postavením vysoké zdi a zabráním zá-dušních pozemků zdejšího kostela v roce 1827 za správcovství C. Cilliona ze Štířína!"

Tím se zvýšila užitnost revíru Březka a životní podmínky pro chov zvěře. Od roku 1872 patřila tato krásná obora továrníkovi baronu Ringhofferovi ze Štířína, který též zřídil pobočku zdejší obory v polesí Vlková. Po roce 1945 patřila obora krátký čas Konopišti - "polesí

Zeletínka". Potom se dostala pod Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti - Zbraslav - Strnady a je jedním z pokusných objektů. Daňci z obory Březka vynikají mohutným parožím a tělesnou vahou (někdy až 130 kilogramů). Paroží v letošní říji dosahovalo více než 200 bodů hodnoty, a to jsou jistě dobré výsledky chovatelů zvěře v oboře Březka.

Dole vlnou krmí se čerstvou sennou, sušenou travou. Vlnou
vlní se a slonů dle své rohu rychle odlehčí, jakmile se
vlní sennou přede hřístou nebo slonem, a sennou
vlní, se jí vlní krmí.

Lesník Josef Stehlik ze Březek

V obou Březka u Prahy chová výzkumný útvar silně starý
zvěře divoké a mušoni. Také se k nim druzí nové vysazeny
jelen. Dřevobský

Historie církevních osad

Rok 1890

Kamenice

O založení Kamenice, vlastně hradu Kamenice, není historicky ničeho známo. Roku 1266 seděl na hradě Kamenici Ratmír z Kamenice. Roku 1322 až 1363 Mikoláš Podnávec.

Ve XIV. století náležela tvrz rodině Štuků. Roku 1380 Ondřeji Štukovi, měšťanu pražskému. Po tomto roce ji držel jeho syn, též Ondřej. Roku 1430 tento Ondřej Štuk postoupil Kamenici, Ládvi, Ládeves, Skuř, Olšany a Pěchotice panu Václavu Štukovi z Cholupic. Osada Pěchotice (Picnotice) ležela poblíž osady Ládeves. V roce 1344 - 1350 došlo k rozdělení obcí do jednotlivých děkanátů. Kamenice patřila k děkanátu Říčanskému. V roce 1480 koupili měšťané Nového Města tvrz Kamenici. Roku 1547 byl tento majetek novoměstským konfiskován a téhož roku prodána Kamenice Janu Trejnárovi z Branova.

Roku 1564 byli jejími majiteli dědicové Pavla z Lovčic. Potom náležela Prokopu Otarovi z Holohlav. Roku 1564 vládl na Kamenici udatný rytíř Samson Křinecký z Ronova. V roce 1567 byl majitelem Kamenice Čeněk Mičan z Klinštejna, v roce 1583 Ladislav z Lobkovic a od roku 1629 do roku 1643 hrabě Pavel Michna z Vacínova.

Od roku 1643 náležela Kamenice J. Kalhartovi ze Štrenfeldu, od roku 1696 hraběti Frant. Přichovskému z Pulců. Od roku 1700 zde vládl hrabě K. A. z Valdsteina a od roku 1706 rytíř J. Kašpar Gúndtner ze Sterneggů. Od roku 1763 byly Kamenice oblíbeným sídlem pražských arcibiskupů a v roce 1860 koupil panství Kamenice průmyslník Frant. Ringhoffer.

Kamenice a okolní vsi střídaly mnohokrát majitele. Střídají se jména se šlechtickými tituly se jmény mesianskými, česká jména se postupně zaměňují německými. Ať už patřila komukoliv, všichni páni byli stejní a měli stejný cíl, vyzískat z poddaných co nejvíce. Třicetiletá válka přinesla utrpení lidu celé naší země a nevyhnula se ani našemu kraji. Pole neobdělána, vinice a sady zpustošeny, tvrze a vsi pobořeny. Zmizela ves Pichotice.

Roku 1631 byla celá země rozdělena do vikariátů. Obec patřila ke kraji kouřimskému. Ve starých zápisech se můžeme dočísti, že v té době zdárně působí jezuita Bohuslav Balbín v Kamenici. V Kamenském kostele je pohřben arcibiskup pražský Vilém Florentin ze Salma.

Ládví

Ve starých listinách a knihách jmenuje se Ládví - Ládve. Toto jméno se vyskytuje v roce 1254, tehdy patrně co pouhý les, spíše snad lada, od čehož jméno. Roku 1380 byla zde již osada patřící k Božešicům, tvrzi, kde vládl rod Podnávců. Po smrti Petra Podnávce, jenž byl farářem na panství Rožemborském, bylo Ládví přisouzeno bratru Markvarta z Kamenice.

Od roku 1412 do roku 1430 měl Ládví Ondřej ze Štuků, kmetci dvory s platem. Roku 1547 bylo Ládví konfiskováno a roku 1549 daroval je císař Ferdinand I. Jaroslavu ze Sellenberka, sezením na Hrádku n. S.

Ve válkách husitských a válce třicetileté trpěla místa na hlavních silnicích velice a trvalo dlouho, než se vzpamatovala. Roku 1713 v knize zemřelých matriky kamenické je zaznamenáno z Ládví dvacet případů úmrtí od září do prosince s poznámkou - zemřel morem. Mezi domácími bylo též několik příchozích po silnici odjinud. Roku 1848 patřilo Ládví k panství Dobřejšovic. Jinak není o Ládví ničeho historicky doloženo.

Ládeves

Ve starých zápisech je uváděno Ládevec - Ládevec. Kolem roku 1380 se některé vesnice dostaly do vlastnictví zámožných pražských občanů. I v Ládevsi měl Ondřej ze Štuků od roku 1412 do roku 1430 kmetci dvory s platem. Roku 1547 propadl Ládeves konfiskaci a byl také císařem Ferdinandem I. darován Jaroslavu ze Sellenberka. V darovacím dekretu se praví, "pustý dvůr Ládeves". Roku 1622 byl opět Ládeves konfiskován Bernardu ml. Hodějavskému z Hodejova. V roce 1624 náležel rytíři Mrackému z Dubé. Protože tento hlasoval pro kurfistu saského, byl mu majetek konfiskován i Ládeves dostal se Karlu z Hrachova.

Roku 1777 náležel Ládeves k Pyšelskému panství hraběte z Bisiingen. Robotní seznam z roku 1777 jmenuje v Ládevsi dva sedláky, jednoho chalupníka a jednoho domkáře. Pyšelský statek tvořil sedmnáct vesnic. Tyto vesnice musely odvádět vrchnosti ročně 22 grošů míšeňských,

282 slepic a 615 vajec. Roboty byly tyto: 90 dní trvala robota orní a 90 dní robota ženní a zúčastnili se jich občané z Ládevse.

Nová Hospoda

Historické záznamy o osadě Nová Hospoda nejsou. Již před rokem 1550 jsou však záznamy o krčmě při zemské silnici (cestě) z Prahy na Vídeň, ale v souvislosti s osadou Želivec. Pravděpodobně byla tato krčma na hranici katastru těchto dvou osad, které i dnes spolu souvisejí a dnešní hostinec leží zčásti (jeviště) na katastru osady Želivec. Podle pamětníků stála zde tato hospoda od nepaměti a známa jako hospoda zájezdní s kolnami na dvoře pro koňské přípráže. Po vystavení nové krčmy - hospody nastala při silnici výstavba nových usedlostí a domů a odtud vzniklo pojmenování osady - Nová Hospoda. Přílehlá osada Želivec patřila roku 1437 Chválu z Chotče a král Zikmund nechal v držbě vdovu Kateřinu a syny Bernarta a Hermana. Roku 1480 se dostal Želivec ke Kamenici a Novému Městu pražskému a roku 1550 Janu Trejnárovi z Branova. Třicetiletou válkou byla ves zničena. Roku 1654 byly tu tři pusté grunty a dvorce. Ves obnovena roku 1696.

Olešovice

O Olešovicích je pouze známo, že v XV. století byly majetkem Nového Města pražského. Roku 1547 byly zabaveny a prodány rytíři Janu Trejnárovi z Branova. V tomto čase byly v Olešovicích dva dvory kmecí s platem. Roku 1848 měla osada Olešovice 16 obytných stavení a 144 obyvatel. Ve starých zápisech je vždy uváděna jako Volešovice.

Skuheř

Historických záznamů o této osadě, která byla uváděna jako Skůř či Skůhř, je málo. Kolem roku 1380 se dostala do majetku Ondřeji Štukovi. Byly zde kmecí dvory. Roku 1400 koupili tuto ves měšťané Novoměští a roku 1549 byla po konfiskaci darována císařem Ferdinandem I. Jaroslavem ze Sellenberka.

Struhařov

Struhařov je nová ves. Ze záznamu je pouze známo, že roku 1785 zde bylo pouze pět čísel a roku 1843 již 14 čísel.

Štířín

Ve starých dobách bývala ve Štíříně tvrz, později přestavěna na zámek. Přesná doba přestavby není známa. Jméno osady se uvádělo Styrin. O tvrzi je zmínka již z 12. století, avšak bez bližšího udání. Roku 1350 byl pravděpodobným majitelem Štířína Hrzek ze Všedobrovic. Roku 1395 měl tuto osadu Chval ze Styrína a roku 1417 Jan Záhora ze Všedobrovic. Roku 1417 povolali po něm odúmrt' a vše dostal Mikoláš Počátek. Roku 1466 držel Štířín Jan ze Štířína po Petru z Kasalic. Později nabyli Štířína Štukové z Pikotic (asi Pitkovice) a díl dostal roku 1519 Mikuláš z Pitkovic. Po jeho smrti prodala otcovská poručnice Žofka z Dubče roku 1526 tvrz a poplužní dvůr Mikoláši Šorfovi, měštěninu pražskému. Potom seděl na Štíříně syn Jan Štěpán Sorf, který byl roku 1549 přijat za rytíře. Roku 1580 zemřel, hospodařila po něm vdova Dorota, dále syn Mikuláš Sorf, Jan Stefan Sorf a od roku 1611 syn Jan Jiří Sorf. Roku 1614 koupil majetek Vilém Mikuláš Mosauer z Valdova za 20 000 míšeňských kop. V záznamu uvedeno: prodána tvrz Štířín, poplužní dvůr, pivovar s chmelnicemi, mlýny,

ovčínem, cihelnou, kovárnou, ves Štířín s lidmi a krčmou (nevýsadní), potoky, rybníky a rybníčky, jakož i vsi Brtnice, Všedobrovice, Předboř a Kačkovice (Kašovice).

Mošauerové vymírali a majitelé Štířína se často střídali. Roku 1617 to byl Jiří Aleš, roku 1622 Vilém Vít ze Rzavého, roku 1629 Štěpán Seník z Petrsdorfu, císařský rada, roku 1634 věřitel Jindřich Paradies, roku 1648 Jan Daniel Beník, ten nemohl platit a nechal Štířín synu Martinovi Paradiesovi, roku 1663 koupili Štířín Servité u sv. Michala za 12 000 zlatých, roku 1666 hraběnka Eleonora z Valdštejna, roku 1671 Jan Ota Ottenfeld a téhož roku Helena Hostauerová z Alersfeldu, roku 1673 arcibiskup Ferdinand hrabě Kuenberk, po jeho smrti Benediktini sv. Mikuláše, roku 1686 Sigmund Schmiedl, roku 1700 Jan hrabě Caretto Millesimo, roku 1705 hrabě František z Lichtensteina, roku 1708 František Ilysile z Cholů, roku 1709 Václav Novohradský z Kolovrat, roku 1751 hrabata Salmové ze Šternberka (též Kounicové), později kníže Karel Rohan, roku 1831 hrabě Ervln Nostic a roku 1870 František Ringhoffer.

Ku konci 17. století se udává: Štířín statek a k němu patří devět malých a velkých vesnic, dva kostely a jedna kaple a 145 domů. Dříve byl Štířín přifařen k Popovicům, v letech 1750 až 1760 býval při štířínském kapli roce 1792 byl přifařen kaplan. V Kostelci u Křížku.

Těptín

Zde ozývá se jméno Těptoviců, jež se připomíná v XI. století, ale jinak jsou neznámí.

Roku 1427 byl na Těptíně Jan rytíř Podnávec z Těptína. Dokazuje to zápis z 11. 11. 1427, který uvedený Jan Podnávec z Těptína svědčil Anně z Pětichvost při soudní při. Roku 1622 náležel Těptín Bernardu Hodějovskému z Hodějova, rozenému na Konopišti. Tento udatný rytíř se nechal v době odboje proti Ferdinandovi jmenovati komisařem, aby vypůjčoval peněz k odbojné válce. Byl za to dne 3. 11. 1622 konfiskován a odsouzen ku ztrátě dvou třetin jmění. Mezi vesnicemi, které mu byly vzaty, byl také Těptín.

Historických dokladů o Těptínu se více nezachovalo.

Chotouň

Do 14. století: v Chotouni měl Zbraslavský klášter roku 1348 plat čtyř kop pro nemocné. Jinou část vsi si držel Pešek Dirner, jílovský měšťan, který s Jakešem synem prodal roku 1358 ves Chotouň s platy, dvorem poplužním, mlýny, co tu měl za 275 kop grošů Janu, opatu a konventu kláštera Zbraslavského. Zaručili se rychtář Losos, Frydlín Dyrnek od Zbraslavských, sakristlán vyšehradský Ctibor a bratr Otík z Dušník za 100 kop grošů. Roku 1384 dali Chotouň v podnájem poplatným lidem klášterním Petru z Jílového a Peškovi ze Lhoty na deset let za roční plat pět kop grošů. Petr měl opravit zdi a věž tvrze, stáje a jiné. Roku 1400 přijal ves s dvorcem od kláštera za 40 kop grošů Jindřich z Chebu. Roku 1409 byly smlouveny hranice s Jilovskými. Roku 1437 zapsána Rúsovi z Řešihlav, později roku 1499 k Hradištku (A. C. I. 541). Roku 1560 ke Konopišti a roku 1570 prodána ves s krčmou,

poplužním dvorem, mlýnem a pilou k Libři. Roku 1586 ponechal si Chotouň ještě se šesti vesnicemi Jiřík Karban z Olšan, zvelebil dvůr i novou tvrz ve vsi. Jeho statek měl mimo Chotouně i ves Luka pod Medníkem, Podloučí, Ouhliště, Sázavu, Skalsko a Pohoří. Na svých pozemcích dal dolovat zlato. Zemřel roku 1595 a toho roku rovnali se dědicové a smluvčí rozhodli, že Martin Karban z Plšan zůstane při statku i domě v Jílovém, sestry dostaly vyplaceno po 1 500 kop míšeňských (D.Z. 170). Martin Karban odkázal jmění synům a dceři. Statek Chotouň prodal roku 1595 za 14 000 kop grošů míšeňských, a to s pivovarem, sladovnou, mlýnem, pilou, rybníky i s druhým dvorem pustým, s ovčínem a vesnicemi Luka, Podloučí, Ouhliště, Sázava, Skalsko a Pohoří Magdaleně Zelenské z Hrušova na Břežanech (D.Z. 138), která nezaplatila všechno a teprve roku 1608 urovnán spor. Na statcích poručela ještě roku 1616. Roku 1623 dostala se Chotouň synu Gabrieli Kryštofovi, který odsouzen byl potom k lénu. Roku 1626 dědil po bratru Václavu Břežany, ale toho roku zemřel bez dědiců. Leno připadlo ke královské komoře, až konečně roku 1654 necháno dědičně Pavlu Michnovi k Břežanům.

Chotouň roku 1890 - osada východně od Jílového v úžlabí při potoce Chotouňském, pramenící a protékající celou oborou na Břez-kách, s lesy po stráních. V Chotouni, jež patří částečně k obci Pohoří, částečně k Jílovému, je jedenáct domů a 71 obyvatel. Fara je v Kostelci u Křížků, škola a pošta v Jílovém. Bývalě panství Břežany. Ke vsi patří dvory: Chotouňský nový dvůr a Turyn, při kterém je mlýn a myslivna.

Pohoří

(také Podhoří) Měli zde Pražané statek. Po roce 1420 byla ves držena pány ke Kostelci nad Sázavou a po zkáze hradu dán dvůr v Pohoří roku 1453 Zdeňku Konopišťskému. Seděl tam i Jan ze Smilkova, po něm uhájil si dvůr Jan Krobián (D.Z. XVI. 98). Plat v Pohoří měl roku 1465 klášter sv. Jana pod Skálou a zapsán se vsí Krňany králem Jiřím Oldřichu Malovcovi. Ves zůstala ke Konopišti, kde se roku 1500 uvádějí tři usedlíci a ostatní je zde pusto. Roku 1570 dán díl k Libři a od roku 1585 k Chotouni a roku 1595 k Libni. Ještě roku 1623 zbyl tu jeden usedlý ke Konopišti. Léta 1654 patřilo Pohoří celé pusté k Břežanům. Roku 1350 uvádí se Matěj z Pohoře nebo z Podhoře jako první církevní kněz kapituly Vyšehradské dosazený do Kostelce u Jílového.

Na Pohoří mel roku 1402 statek Herdeg Falcner z Norimberka. Roku 1420 byla ves zabrána ke Kostelci na Sázavě.

Roku 1890 katastrální obec východně od Jílového s pozadím lesů, má čtrnáct domů a 93 obyvatel. Politická obec Jílové, panství Břežany, fara i škola je v Kostelci u Křížků, pošta v Jílovém. V obci je dvůr a výletní hostinec. Obyvatelé se živí polním hospodářstvím.

V 16. století zde bylo dolováno zlato, památkou zůstaly haldy a opuštěné šachty. Roku 1622 majitel Bernard Hodějovský z Hodějova a na Konopišti Pohoří ztratil. Více napsána není.

Skalsko

Václav Ústský ze Skalska sezením na své tvrzi "Brdlači", erbovník od roku 1556, byl měřičem zemským (D.Z. 55, E 27). Roku 1542 náleželo Skalsko k Libři, roku 1555 prodáno ke Konopišti se třemi usedlými s Libří a roku 1574 zase s ní odprodáno. Roku 1586 přičleněno k Chotouni a s ní roku 1595 k Břežanům.

Zde se narodil Eduard Dvořák, syn hajného na Gryble, a byl 30. června 1918 v chrámu sv. Víta slavnostně vysvěcen.

Skalsko do 14. století: kolem roku 1318 dala vdova Domka po Rynartu z Kovářova zboží v Kostelci s podacím kostelním a Skalsko vnukům z Ústupenic. Roku 1408 byl převeden plat šest kop grošů kostelu Panny Marie před Týnem z domu Pešlůma někdy Turšmídova na Novém Městě Pražském na zboží ve Skalsku u Jílového.

Rok 1890 - osada leží na návrší východně od Jílového mezi

lesy Požárskými a Kamenickými, má jedenáct domů, 94 obyvatel, obec Pohoří, bývalé panství Břežany. Fara i škola je v Kostelci u Křížků, pošta v Jílovém. Obyvatelé pracují na panských dvorech.

Severovýchodně je rybník Markvard.

Čakovice

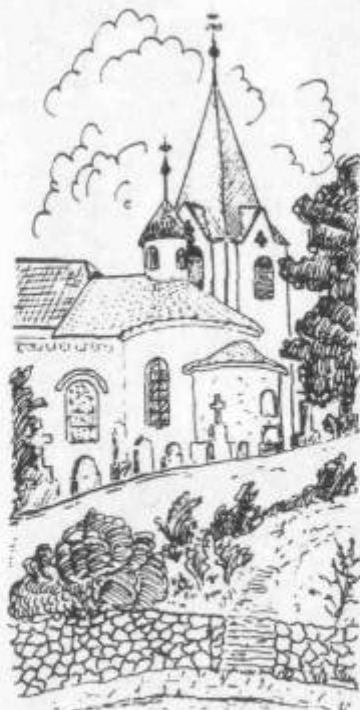
Drženy ke konci 15. století k Netvořicům, kde byly i roku 1516 - 1521 s Chrástem i Babicemi. Něco náleželo roku 1525 k Břežanům. Roku 1569 prodal Albrecht Netvorský na Břežanech dědiny v Čakovicích ke Konopišti, kde byly i roku 1560 s osmi usedlíky. Roku 1654 bylo tu pět sedláků, jeden chalupník a dva grunty pusté. Týniště bylo podle Sedláčkových hradů (XV - 56) tvrziště při cestě z Kostelce u Křížku k Týnci nad Sázavou. Snad v poloze Na sklepích. Roku 1412 a 1430 uvádějí se Štěpán a Matěj z Týniště.

Nechánice

Osada čítající 22 domů a 143 obyvatel, živících se při panských dvorech. Jsou rozloženy v údolí, do něhož šumí staleté lesy. Obec Sulice je roku 1890 panství Dobřejovice. Fara i škola jsou v Kostelci u Křížku, pošta v Kamenici. Ve vesnici je menší dvůr arcibiskupa Pražského. Patří k ní samoty, myslivna a les na Brdech a Chvátalka, kde je jeden dům a krčma při silnici z Kostelce k Jílovému vedoucí.

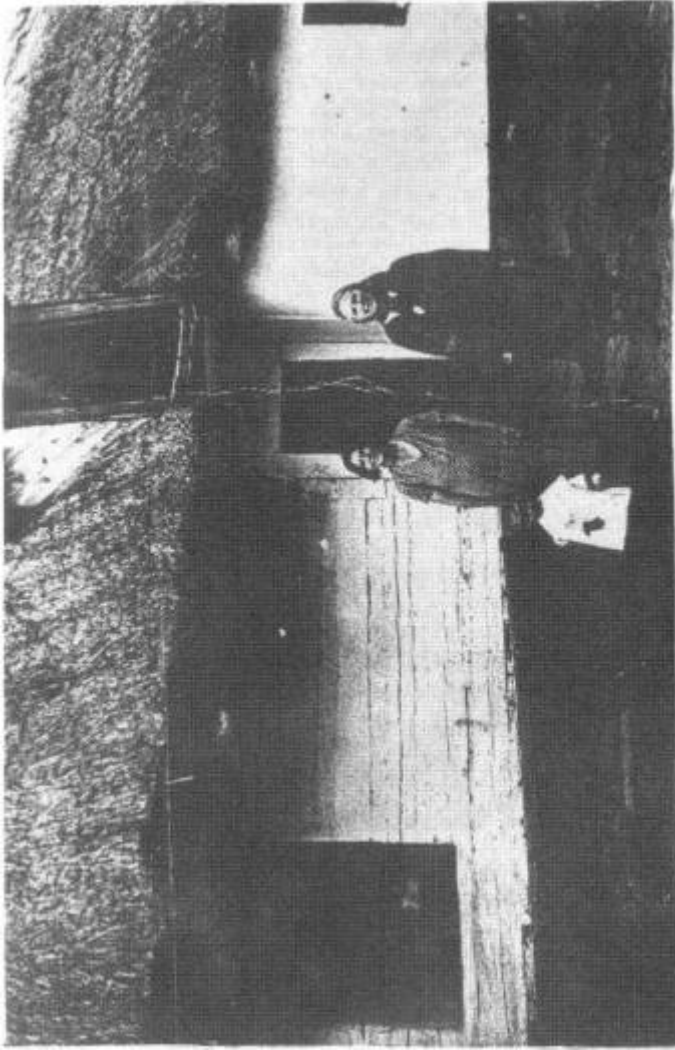
Želivec

Měl Chval z Chotče a král Zikmund roku 1437 nechal v držbě vdovu Kateřinu s jejími syny flernartem a Heřmanem. Roku 1529 Matúš, jinak Řehoř ze Želivce, dal sestře Dorotě svobodný dvůr v Čeněticích, Želivec se Sulicemi se dostaly ke Kamenici a k Novému Městu Pražskému. Krčma (hospoda) při zemské cestě se uvádí i roku 1550. Toho roku prodal král Kamenici i se Želivcem Frejna-

Pohled od jihu 1990

číslo 1 panský dvůr

číslo 2 obecní pastouška, domek

číslo 3 Pavel Suchánek, domek a zahrada

číslo 4 Jan Holoubek, domek a zahrada

číslo 5 Václav Kutina, domek a zahrada

číslo 6 Václav Hoza, domek a zahrada

číslo 7 Jan Bernard, domek

číslo 8 Josef Forejt, domek

číslo 9 Vojtěch Sedláček, domek

číslo 10 domek panského bažantníka

číslo 11 panská hospoda

číslo 12 Vojtěch Suchánek, dům a zahrada

Roku 1850 spojeny Sulice, Nechánice a Želivec v jednu politickou obec.

V roce 1402 měl Želivec i Sulice Petr Košík z Pětichvost, který roku 1429 ručil Kostkovi a svědčil o Mikši z Lojovic. Sestra Anna ze Sulic byla vdána za Jana z Lipeč, ovdověla a vdala se pak za Pavla z Davle. Pojistila mu 75 kop č., vypůjčivši si 60 kop od bratří Petra a Jana Košíků ze Sulic. Roku 1457 zve se zde Přisňák ze Sulic.

Kameničky

Roku 1437 seděl Bohuslav z Kameničky v Podnávsích, roku 1454 svědčil Jan Kamenička z Kamenice. Odúmrt' dostal po něm syn Markvard z Kameničky, jinak z Nechánic, po něm odumrt' dal král Jiří roku 1463 Vikéři z Jenišovic. Roku 1550 prodal král Kameničky, pustou tvrz se statkem Kamenicí Frejnarovi z Vacínova. Ve farní Kronice kostelecké stojí psáno, že panoše Markvard odebral sousedům i kostelu v Kostelci pole a luka a nechce je vydati zpět. Podána na něho stížnost s odůvodněním, že nejen pytláci v panských lesích, ale hlavně nejsou prý ženy před ním bezpečné. Král Jiřík z Poděbrad nechal stíhat "tu mrchu nečestnou" až jej na Závisti u Zbraslavi dostihli a patřičně potrestali.

L.P. 1946 - 1989

Nechci se rozepisovat o smutné historii parcelace dvora v Kamenici a rozkradení majetku v Ringhofferově zámku. Nikdo nedbal rady ministra zemědělství, aby moderní dvůr byl ponechán vcelku a hospodařilo se dál společně. V Kostelci zabavili sovětští vojáci koně panu Kopyťákov, pár mladých koní hospodáři Fr. Dvořáčkovi z čísla 8 a vůz s koněm pekaři Burianovi.

Rok 1946 - 5. dubna schválila rada MNV prodej velkostatku R. Císaře firmě Selecta. Budovy a polnosti za 2 170 000,- Kčs, dobytek, inventář a zásoby za 360 000,- Kčs, to jest celkem za 2 550 000,- Kčs.

Anně Forejtové se na žádost uděluje koncese, na hostinskou živnost v Židovské hospodě. Domovské právo se uděluje panu Ant. Burianovi z Březek II. Vznikl spor mezi Ant. Obrhelem a správcem Fr. Třískou o jeho parcelu a rybníček Janováček a také o školní hřiště, které pan Obrhel žádá pro fotbalisty. Výsledkem je, že oponenti, řídící školy Jiří Hofman je přeložen na jinou školu a panu Třískovi je parcela vyvlastněna a on přeložen do Boru u Tachova. Novým správcem v Selectě se stává Josef Kašpar, ale za rok a půl odchází z politických důvodů. Na školu přichází řídící Václav Jech z Českých Budějovic.

3. srpna zemřela Barbora Obrhelová, osmdesátiletá porodní babička, široko, daleko oblíbená, která pomohla na svět více než 600 dětem. Na poslední cestě ji vyprovodilo na kostelecký hřbitůvek více než 250 lidí, zvláště dětí.

Rok 1947 - ve stanici Selecta byla zřízena Střední zemědělská škola a internát. Na popud MNV byl čestným občanem Kostelce jmenován ministr V. Kopecký, který obec v září navštívil a za hojně účasti lidí předal obci svůj dar: veřejné rozhlasové zařízení, promítací přístroj a loutkové divadlo, se kterým se hrálo ve Šlechtitelské stanici asi deset roků, a ještě

Částku 40 000,- Kčs na vydláždění cesty k domku číslo 33. Cesta však zůstala neopravena a jen lidé se ptají, kam se peníze poděly?

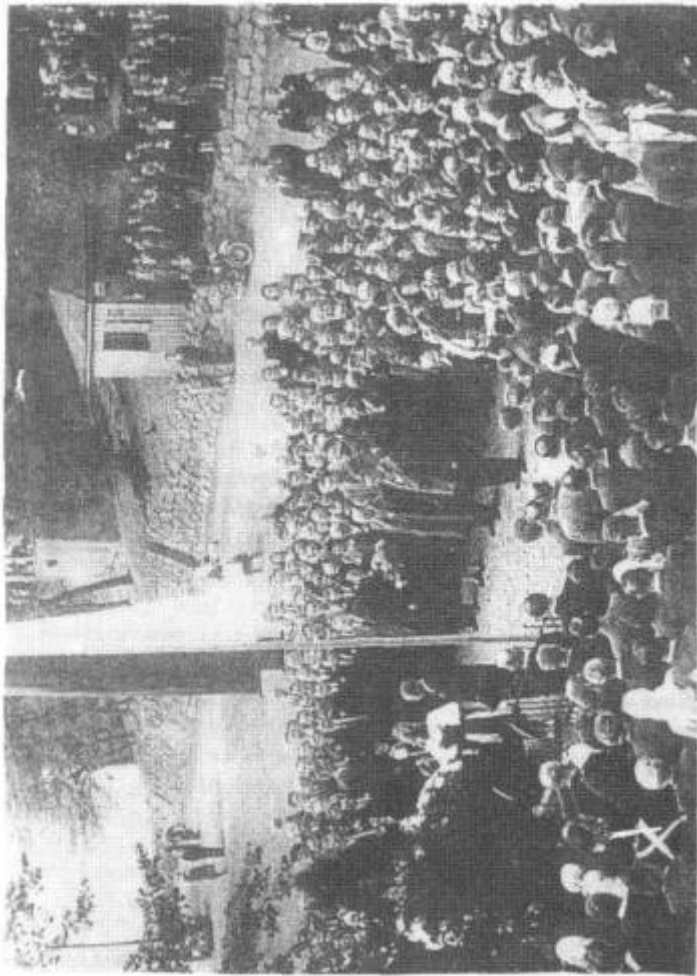
Na podnět pani Hermíny Kopecké byla zde založena Dětská škola, první v kraji, kterou vedla paní Františka Hýbnerová. Divadelníci sehráli hry "Svátek věřitelů", "Paličova dcera", "Bláznivý nápad" a "Ženichové" v pečlivé režii pana Františka Dvořáka.

Rok 1948 - rada Akčního národního výboru v Kostelci prohlašuje za "kulaka" pana Jar. Hybnera, majitele usedlosti číslo 10. Podle dekretu propadá celý majetek státu. Je prohlášen za nežádoucího a je mu zakázán vstup do obce mimo přístup na hřbitov k hrobu rodiny Kašpárkovy.

Založen "Jednotný svaz českých zemědělců" s předsedou V. Medřickým, Divadelníci sehráli hru "Bruk kontra Špitz" a "Lucernu". Větší výprava občanů navštívila XI. Všesokolský slet v Praze. Po pohnutých politických událostech odstoupil z funkce prezidenta dr. E. Beneš. Místo něho byl zvolen Klement Gottwald, předseda vlády.

Rok 1949 - vedoucím Selecty je od roku 1947 inspektor Eliáš, jenž se zasloužil o moderní laboratorní výzkum krmné řepy. Tato zušlechťená řepa "Kostelecká Bares" je dnes známa ve světě a má velký úspěch. Nástupcem pana Eliáše je akademik Stehlík se svým asistentem J. Havlem.

Při odjezdu piana Eliáše shořel za stodolou stoh slámy. Při záchraně mlátičky se těžce popálil pan Josef Strnad. Také přichází nový správce pan Mil. Tůma, který se velice osvědčil.

V Kamenici byl nalezen ve strouze zastřelený těptínský občan Alois Kučera.

Kostlecký farář Blaise uspořádal peněžní sbírku na zhotovení nových oken. Sešlo se mnoho darů, zvláště od rodáků z pohraničí. Na žádost občanů se opakuje Jiráskova "Lucerna" s půvabnou Hanifikou slečny Bláži Stehlíkové ze Březek a nezapomenutelným vodníkem Mílou Budákem z Kalifáče. Hlavní roli pak vytvořil národní umělec Vítězslav Vejražka, kterému se zde velice líbilo a slíbil i další hostování.

Další hrou byla "Její velká role" a "Pani Marjánka, matka pluku", v níž vynikla paní Marie Valentová.

Od 1. 3. byla zavedena autobusová doprava Praha - Týnec nad Sázavou a zpět přes Radějovice, Sulice, Kostelec, Kamenici a Čakovice. Ostatní spoje byly propojeny z Prahy přes Kostelec, Těptín, Pohoří až do Jílového.

Rok 1950 - na vesnicích se zakládala "Jednotná zemědělská družstva". Způsob však není vždy lidský. Včera dobří přátelé a sousedé, dnes političtí rivalové a nepřátelé. O vstupu do družstev často přesvědčovali lidé, kteří prodali svoje pozemky a nyní pracují v Měďárně! Sami vydělávají, ale druhé nutí, aby pracovali za pár halířů.

Smutnou událostí bylo "noční vystěhování" sedláků daleko od domova. Ze Želivce se jedná o rodiny Pankráce a Šimka, z Ne-chánic Hrdiny a Linharta, z Těptína je to rodina Skružných a

ze Skalska Novotného a Bohuslava. V Kostelci hrozila stejná situace rodině Fr. Dvořáčka z čísla 8, Václavu Medřickému a Janu Ko-pytákovi z Kalifáče.

Rok 1931 - ve Štíříně rozparcelovali moderní dvůr a založili družstvo "Drupol". Ti, co si v parcelaci zakoupili pole, jsou přesvědčováni o vstupu do družstva. Totéž se děje i v Těptíně. Smutná událost se stala v Babicích na jižní Moravě, kde byli zavražděni tři členové MNV.

Rok 1952 - Nový rok přinesl hodně sněhu. Byly konány lidové hony a na jednom z nich byl již po skončení a odtroubení postřelen lesník Stehlík z březek obory sovětským inženýrem. Vystřelil mu pravé oko.

Beseda "Jirásek" opakuje na přání aktuální hru "Lakomec".

V létě svolal předseda MNV Ant. Písařík schůzi občanů do hostince u Linhů. Za účasti čtyřiceti lidí je přesvědčoval tajemník ONV z Prahy o výhodách společného hospodaření. Z pohraničí sem přijeli také občané s dětmi, aby hlasovali o založení družstva, ale po odjezdu už se neobjevili. Hlasovali ti, co chodili do zaměstnání - celkem osm, těch, kteří se rádi zbavili polí, bylo šest a dvacet lidí nehlasovalo ani pro ani proti. Tak vzniklo JZD v Kostelci! První předseda Valentin Valenta se po dvou měsících vzdal funkce. Po něm nastoupila M. Obrhelová a po roce Fr. Medřický.

Rok 1953 - zemřel populární hdubeník a skladatel Josef Jankovec.

Divadlo sehrálo hru "Paní mincmistrová" a "Zvíkovský rarášek."

Toho roku byla přes protest usedlíků zrušena vesnička Březka, domy přecíslovány a připojeny ke Kostelci.

Uskutečnilo se první vysílání Československé televize. První přijímač zakoupila zdejší Šlechtitelská stanice, druhý pak V. Oktábec ze Březek a další Ant. Doležal z Kostelce.

Rok 1954 - zemědělská činnost dělí obec na dva tábory. Na živořící JZD a lépe prosperující Šlechtitelskou stanici. Někteří hospodáři, například Kopytác, V. Medřický, Dvořáček z čísla 8 a Dušek, nabídli své pozemky a práci stanici. Ta je nesměla přijmout. Dochází k vyvlastnění parcely a stavebního materiálu pana Fr. Třísky a ke stavbě kravína. Všude se mluví o socialismu, ale prasečnick v Kašpárkově statku je na zřícení a krysy běhají v okolí i přes silnici. Lenin by se jistě za takovou kulturu styděl! Předtím vystěhovalo JZD z bytů v čísle 10 rodinu Josefa Kubáta a V. Medřického. Jinak se v Kostelci stavělo: Jaroslav Doležal, Rudolf Lébl, Josef Slaviček - Březka 80 (přestavba ze staré kůlny) a Medřický V., kterého ze msty poslali stavět až ke kanálu. Staví V. Hrábek a staví se i požární zbrojnice na poli pana Dvořáčka z čísla 8, jemuž dodnes nezaplatili stavební pozemek. Staví se i velký kravín spolu s bytovou jednotkou. Materiálu se při tom spotřebovalo až podezřele mnoho a životní prostředí? Na Kalifáči teče močůvka od prasat přes silnici a na Březkách od kravína.

Rok 1955 - beseda "Jirásek" opakovala operetu "Sládci" ve Psářích, na Petříkově a na hřišti v Kostelci. Stínem v Kostelci byly poplašné výstřely vojáků, jdoucích do Skuhře. Lidé i herci se polekali, neboť doba byla zlá a nejistá a představení se rozuteklo.

Událostí roku byla I. celostátní spartakiáda v Praze.

ONV rozpustil "Čtenářsko-ochotnickou besedu Jirásek" a nadále možno použít jen označení "Osvětová beseda Jirásek", ale herci pracují za režie Fr. Dvořáka a Heleny Doležalové dál a nastudovali hry: "Mordová rokle", "Trikolora", "Vojnařka", "Magdalena Rettigová".

Toho roku bylo Skalsko přičleněno k JZD a přiveden též dobytek a koně od hospodáře Dvořáka, stejně tak i od Ant. Novotného, který se psychicky zhroutil a skončil svůj život.

Nastudována byla hra "Pan Johannes aneb Rýbrcoul, vládce Krkonoš" a hrána pak dvakrát na Nové Hospodě.

Rok 1956 - do JZD přešel správce Tůma ze šlechtitelské stanice. Požárníci uspořádali zájezd na letecký den do Prahy a do Varietě.

Rok 1957 - při zájezdu požárníků na Hlubokou jsme se stavěli na zpáteční cestě u hrobu dr. Beneše v Sezimově Ústí. Zaměstnavateli (Kovohuti) se to nelíbilo a napříště odmítl zapůjčit autobus. Také jsme pomáhali likvidovat požáry na Valnovce, v Drupolu ve Štíříně a v Kovohutích v Kamenici.

Po smrti prezidenta A. Zápotockého zvolen A. Novotný.

V místním JZD vzniká velká nervozita, neboť nejsou peníze na výplatu. Občané ze Skalska, rodiny Bohuslavova a J. L. Novotných, úplně živoří, zatímco si někteří členové staví své domy z družstevního materiálu. Pro neshody s panem Obrhelem odchází